

Väliaikaishallinnon työryhmän 12 loppuraportti

Maan- ja vedenkäytön sekä liikenteen työryhmä (TR 12)

Vastuuvalmistelija Jari Pesonen

Sisällys

1. TYÖRYHMÄN TEHTÄVÄKSI ANTO JA TYÖSKENTELY.....	3
2. TYÖRYHMÄN KESKEISET TUOTOKSET	3
3. KANSALLINEN TUKI VALMISTELULLE	3
4. TYÖRYHMÄTYÖSKENTELYN SEKÄ KAINUUN MAAKUNTAVALMISTELUN KESKEISET ONNISTUMISET JA HAASTEET	4

LIITTEET

Liite 1. Työryhmän keskeisten tehtävien jaottelu, aikataulu ja tuotokset.....	
Liite 2. Työryhmän TR 12 kokoonpano.....	5

1. Työryhmän tehtäväksi anto ja työskentely

Työryhmän työskentely on perustunut Kainuun väliaikaisen valmistelutoimielimen¹ sekä ohjausryhmän kokouksissa tehtyihin päätöksiin. Kainuun maakuntaudistuksen ohjausryhmä hyväksyi työryhmien yleisen toimeksiannon². Työryhmän varsinainen työskentely käynnistyi 9.1.2018 ja päättyi 31.3.2019. Työryhmä kokoontui yhteensä 10 kertaa. Työryhmän jäsenissä oli vain vähäisiä vaihdoksia ja kaikki kokoukset olivat päätösvaltaisia. Osallistuminen työryhmän kokouksiin oli pääosin hyvällä tasolla.

Maan- ja veden käytön sekä liikenteen työryhmän (TR 12) keskeisiä tehtävänantoja olivat ylimaakunnallisen yhteistyövaihtoehdon selvittäminen vesi- ja kalatalousasioissa ja liikenteiden organisointiin liittyvä yhteistyö. Lisäksi selvittettäviä asioita olivat mm. hydrologisen seurannan hankinnan analysointi, valtakunnallisesti järjestettävän patoturvallisuustehtävän organisointi sekä prosessien ja rakenteiden vaihtoehtoisten mallien selvittäminen. (ks. ohjausryhmä 6.11.2017 § 72)

Työryhmän työohjelma laadittiin työskentelyn käynnistyttyä ja sitä päivitettiin vastaamaan muuttuneita kansallisia aikatauluja. Työryhmän viimeisin työohjelma on liitteissä, jossa on arvioitu työryhmän tehtävien valmistumisastetta karkealla tasolla.

2. Työryhmän keskeiset tuotokset

Työryhmätyöskentelyn keskeisinä tuotoksina voidaan mainita vesi- ja kalatehtävien pohjoisten maakuntien (Kainuu, Lappi, Pohjois-Pohjanmaa) organisoinnin loppuraportti 8.10.2018, tienpidon Pohjois-Suomen yhteistyövaihtoehdoraportti 14.6.2018, Itä-Suomen tienpitoalueen kokoamisvaihtoehdoraportti 17.5.2018 ja Kainuun maakunnan joukkoliikennepalvelujen järjestämisen raportti 6.11.2018. Lisäksi työtä tehtiin useassa työpajassa pienemmässä asiantuntijakokoonpanossa (alueiden käyttö ja maakunta-kaavoitus, kulttuuriympäristön hoito, liikennejärjestelmä ja alueellinen tienpito, vesi- ja kalatalous, vesienhoito, patoturvallisuus, luonnonsuojelu sekä vesihuolto ja varautuminen). Joukkoliikenteen tehtäviä käsiteltiin joukkoliikenteen alatyöryhmässä, jossa oli edustajat kaikista Kainuun kunnista, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta ja Kainuun sotesta. Kuten liitteessä olevasta taulukosta käy ilmi, työryhmän työskentelyn päättyessä moni asia jäi vielä keskeneräiseksi.

Työryhmän keskeiset tuotokset ja työskentely ovat hyödynnettävissä, mikäli uudistus jatkuu jossakin muodossa.

3. Kansallinen tuki valmistelulle

Työryhmän valmistelussa huomioitiin Maakuntalain II-paketissa olevat linjaukset ylimaakunnallisesta yhteistyöstä vesi- ja kalataloustehtävissä sekä tienpidon keskittämisestä enintään yhdeksään maakuntaan. Em. pohjalta työstettiin Kainuun maakunnan roolia tehtävien järjestämisen osalta.

¹ ks. työryhmien toimeksianto, väliaikainen valmistelutoimielin 30.10.2017 § 82: <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DRE-QUEST.PHP?page=meetingitem&id=20172046-17>

² ks. työryhmien yleinen toimeksianto, Kainuun maakuntaudistuksen ohjausryhmä 6.11.2017 § 72: <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20172047-8>

4. Työryhmätyöskentelyn sekä Kainuun maakuntavalmistelun keskeiset onnistumiset ja haasteet

Työryhmän tehtäväkokonaisuus oli erittäin laaja. Työryhmän työskentelyn onnistumisia ovat olleet pienemmissä asiantuntijaryhmissä pidetyt työpajat, joissa on voitu keskittyä substanssitehtäviin paremmin. Työpajoissa oli mukana laaja sidosryhmä asiantuntijoita eri organisaatioista. Myös joukkoliikenteen alatyöryhmän toiminta oli onnistunutta. Lisäksi yhteistyö eri toimialojen kanssa on tiivistynyt ja yhteistyötä jatketaan edelleen ainakin talousvesiasioissa Kainuun ELY-keskuksen ja Kainuun sotien ympäristöterveydenhuollon kanssa. Keskeisistä tehtäväalueista saatiin tarvittavat ylimaakunnalliset raportit tehtyä.

Työryhmän käytössä ja työskentelyssä käytössä olleet työkalut, työskentely ja työtavat kehittyivät työskentelyn aikana (mm. yhteiset sähköiset työryhmätilat, informaation visualisointi ja raportointi).

Työryhmän työskentelyn kannalta keskeisiä haasteita oli maakuntaudistuksen toteutumisen epävarmuus, mm. toimeenpanon aikataulu sekä substanssilainsäädännön keskeneräisyys. Se heijastui varsinkin kevätkaudella 2019, jolloin työryhmäkokouksia ei pidetty ja vain välttämättömät työohjelmassa mainitut tehtävät tehtiin.

Esivalmisteluvaiheen päättyessä keväällä 2017 valmistelu käytännössä keskeytyi Kainuussa. Valmistelun uudelleen käynnistyminen talvella 2018 vaikutti muun muassa valmisteluorganisaation järjestäytymiseen ja osin työryhmien jäsenten kokoonpanoon.

Liite 1. Työryhmän keskeisten tehtävien jaottelu, aikataulu ja tuotokset

Tunniste	Tehtävän nimi	Käynnistys	Valmis	2018	2019	2020	% valmiina	Dokumentti/ tuotos
1	Selvitys tienpitoaluevaihtoehdoista Pohjois-Suomessa	15.3.2018	14.6.2018	→			100	Raportti
2	Maakuntien yhteistyö vesi- ja kalatehtävissä	29.9.2017	8.10.2018	→			100	Raportti
3	Kainuun maakunnan joukkoliikennepalvelujen järjestäminen	10.4.2018	6.11.2018	→			100	
4	Maakunnalle siirtyvien sopimusten selvittäminen	1.12.2018	15.2.2019		→		100	
5	Tilannekuva toiminnan ja talouden neuvottelupäivään	1.12.2018	7.1.2019		→		100	
6	Maakuntastrategian/hallintosäännön valmistelu	5.3.2018	31.12.2020	→			5	
7	Joukkoliikenteen yhteistyö- ja liikennöintisop. jatko	1.6.2019	30.11.2019		→		0	Sopimus
8	Tienpitoasioita koskeva yhteistyösopimus (ylimaakunnall.)	1.6.2019	29.2.2020		→		0	Yhteistyösopimus
9	Maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma	1.5.2019	2021		→		0	Suunnitelma
10	Maakuntien yhteistoiminta vesi- ja kalatalouden tehtävissä	1.9.2019	30.4.2020		→		0	Yhteistyösopimus
11	Maakunnan tienpidon ja liikenteen suunnitelma	1.5.2020	31.12.2020			→	0	Suunnitelma
12	Väyläviraston ja tienpitoalueen maakuntien tienpidon sopim.	1.8.2020	31.12.2020			→	0	Sopimus
13	Vesistö rakenteita koskeva sopimus	1.9.2019	31.12.2020		→		0	Sopimus
14	Joukkoliikenne-, sote- ja kela-kuljetukset, yhteistyösop.	1.9.2019	1.6.2021		→		0	Yhteistyösopimus

Liite 2. Työryhmän TR 12 kokoonpano

Työryhmä 12: kokouksia yhteensä 10

Jäsen
Puheenjohtaja: Jari Pesonen, vastuuvastavalmistaja, Kainuun ELY-keskus (10/10)
Sihteeri: Sirpa Lyytinen, Kainuun ELY-keskus (9/10)
Raimo Piirainen, luottamushenkilö (7/10)
Timo Regina, Kainuun ELY-keskus (7/10)
Marja Hyvärinen, Kainuun ELY-keskus (9/10)
Jouko Saastamoinen, Kainuun ELY-keskus (8/10)
Antti Komulainen, luottamushenkilö (7/10)
Juha Moilanen, Puolangan kunta/Kajaanin kaupunki (6/10)
Hannu Heikkinen, Kainuun liitto (2/10)
Martti Juntunen, Kainuun liitto (9/10)
Janne Heikkinen, Kainuun pelastuslaitos (6/10)
Päivi Parikka, Kainuun sote, ympäristöterveydenhuolto (10/10)
Risto Leppänen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (9/10)
Markus Huolila, Lapin ELY-keskus (pysyvä asiantuntijajäsen) (6/10)